

Externe reflectie Voedings- en dieetkunde

april 2018

Externe reflectie Voedings- en dieetkunde

Datum	maandag 23 april 2018
Commissie	
Voorzitter	Katrien Struyven, Prof. dr. aan de vakgroep Educatiewetenschappen, Vrije Universiteit Brussel
Commissieleden	- Marleen Van Loo, opleidingsmanager Voedings- en dieetkunde Thomas More Geel - Nena Van Hemelryck, beleidsmedewerker diëtiëk ZNA - Liesbet Decroos, ankerpersoon Onderwijs en Kwaliteit Lerarenopleiding Odisee Sint-Niklaas - Maxime De Huyvetter, student Chemie Odisee Gent
Verslaggever	Els Alaerts, medewerker dienst Kwaliteit en Beleid Odisee
Opleiding	
Directeur	<u>Groepsgesprek</u> : Jo Praet
Opleidingshoofd	<u>Speeddating + groepsgesprek</u> : Karen Van Wassenhove
Docenten	<u>Speeddating</u> - Isabelle De Jonge - Kathleen Van Landeghem <u>Speeddating + groepsgesprek</u> : - Nina Van Den Broecke <u>Groepsgesprek</u> : - Roel Haesendonck - Marleen Kielemoes - Ellen Moens - Els Vanfleteren - Jill Verzelen - Martine Willems
Studenten	<u>Speeddating</u> : - Joyce De Vuyst - Ine Pandelaere - Ruth Steeman - Frédéric Van Grembergen <u>Groepsgesprek</u> - Chloé Deléhouzée - Inge Van Vynckt
Werkveld/alumni	<u>Speeddating</u> : Sofie Van Hecke <u>Groepsgesprek</u> Ayla Gielen

1. Inleiding

De externe reflectie kadert in de bewaking van de opleidingskwaliteit in eigen regie binnen Odisee: het zogenaamde ASTOR-traject (**A**udit, **S**tuadmateriaal, **T**oetscommissie, **O**pleidingsevaluatie en **R**eflectie). De externe reflectie sluit het ASTOR-traject af. Daarbij wordt door een onafhankelijke commissie, onder supervisie van de cel kwaliteitszorg van de VLUHR, nagegaan of de praktijk van de opleiding beantwoordt aan de visie van de opleiding, in overeenstemming is met de missie en speerpunten van Odisee en spoort met een aantal kwaliteitscriteria.

De externe reflectie vindt plaats gedurende één dag en omvat volgende elementen:

- **deskresearch** waarbij de commissieleden de kwaliteitsfiches van de opleiding en het daarbij horende stavingsmateriaal doornemen;
- **toonmoment** met bezoek aan de leskeuken en het polyvalent lokaal;
- **speeddating** waarbij de commissieleden tijdens vier individuele gesprekken vragen kunnen stellen aan een vertegenwoordiger van het beleid, van docenten, van studenten en van het werkveld/de alumni;
- een **groepsgesprek** tussen de commissie en vertegenwoordigers van de opleiding (beleid, docenten, studenten, werkveld/alumni);
- een **afsluitend overleg** waarbij de commissie per kwaliteitskenmerk de belangrijkste conclusies noteert;
- een **afronde moment** waarbij de belangrijkste bevindingen worden meegedeeld aan het opleidingshoofd en de studiegebieddirecteur.

Het voorliggende rapport bestaat uit twee delen. Het bevat enerzijds een verslag met de bevindingen van de commissie over een aantal kwaliteitskenmerken, samen met een aantal tips voor de toekomst. Afrondend kan de commissie een goede praktijk benoemen die door de leden bijzonder werd gewaardeerd en/of een kritische vraag voorleggen waarmee de commissie de opleiding wil uitdagen. Anderzijds is ook een verslag van het groepsgesprek van de commissie met de vertegenwoordigers van de opleiding als bijlage toegevoegd.

2. Rapportering per kwaliteitskenmerk

1-Profiel, leerresultaten en curriculum

Kwaliteitskenmerk
De opleiding heeft een duidelijk, specifiek profiel dat aansluit bij de onderwijsvisie van het studiegebied evenals bij de missie en de strategische speerpunten van de instelling. Uit de acties van het Strategie- en werkingsplan en ander informatief of demonstratief materiaal (o.a. verslagen van het kernteam) blijkt dat de opleiding essentiële elementen uit de onderwijsvisie in de onderwijspraktijk realiseert.
De leerresultaten van de opleiding vormen een heldere en specifieke invulling van de internationaal en landelijk gevalideerde domeinspecifieke leerresultaten. De leerresultaten zijn geconcretiseerd in kerndoelen, gekoppeld aan opleidingsonderdelen en met het nagestreefde beheersingsniveau zoals beschreven in het competentiemodel van Odisee. Dit is verifieerbaar in de ECTS-fiches en in een matrix waar de relatie tussen de kerndoelen van de opleiding en de opleidingsonderdelen zichtbaar wordt.
Het curriculum van de opleiding sluit aan bij de meest recente ontwikkelingen in het vakgebied, in het werkveld en is maatschappelijk relevant. In het studiemateriaal van de kerndisciplines van de opleiding komen actuele vakinhouden aan bod. De betrokkenheid van het werkveld bij de evaluatie en ontwikkeling van het curriculum is gedocumenteerd (o.a. verslagen van de resonantieraad, de focusgesprekken met docenten over structurele interactie met het werkveld). De impact van resultaten en activiteiten uit onderzoek en dienstverlening op het onderwijs worden exemplarisch aangetoond.

De commissie kon vaststellen dat de informatie in de fiches en uit de verschillende gesprekken duidelijk in dezelfde lijn zit. Het geheel wordt gedragen door het team. Het docententeam toont een grote openheid, ook naar studenten toe. Het talentenverhaal is profilerend, leeft duidelijk in de opleiding en geeft een positieve vibe aan het leerproces van de studenten. De opleiding heeft een praktisch curriculum, met veel beroepsrelevante opdrachten, veel integratie en een duidelijke groei wat betreft het gebruik van casussen. Er werd de voorbije jaren veel geïnvesteerd in het curriculum, bijvoorbeeld wat betreft de wetenschappelijke lijn.

Tips voor de toekomst

- De commissie adviseert de opleiding om verder na te denken over keuzemogelijkheden voor studenten in het curriculum en dit zowel met het oog op specialisatie als op verdieping.
- De commissie is van mening dat de profilering van de opleiding scherper en sterker kan, vooral met betrekking tot het in de verf zetten van wat de opleiding voedings- en dieetkunde aan Odisee uniek maakt en doet verschillen van andere opleidingen voedings- en dieetkunde in Vlaanderen. Het is ook aangewezen om dit te koppelen aan het toekomstperspectief van de opleiding.
- Hoewel het talentenverhaal duidelijk aanwezig is, ziet de commissie verder potentieel voor de toekomst, bijvoorbeeld door een meer concrete en gespecialiseerde invulling van talenten naar de specifieke vakinhouden en competenties toe. Ook hier bieden keuzemogelijkheden voor studenten een mogelijkheid om de talenten in te zetten en verder te ontplooien.

2-Onderwijsleeromgeving en evaluatie

Kwaliteitskenmerk

De onderwijsleeromgeving stimuleert de studenten om een actieve rol te spelen in het leerproces en draagt bij tot een vlotte studievoortgang. Aansluitend op het assessment van het **studiemateriaal** door studenten zijn er, waar nodig, verbeteracties opgestart. Uit de inventaris van de **didactische werkvormen** blijkt een variatie en een afstemming op de opleidingsfases. Een exemplarische **showcase** toont de aansluiting van de leeromgeving bij de diversiteit in de studentenpopulatie, de talentontwikkeling van studenten en de interactie met het werkveld. Uit de **opleidingsevaluatie door studenten** blijkt algemene tevredenheid over de onderwijsleeromgeving.

De beoordeling van studenten weerspiegelt het leerproces en concretiseert de beoogde leerresultaten. De **inventaris van evaluatievormen** in de opleiding toont een variatie die recht doet aan diverse leerstijlen in de studentenpopulatie. De opleiding realiseert een adequate verhouding tussen **ontwikkelingsgerichte feedback** (formatief) en **eindbeoordeling** van studenten (summatief). Uit de verslagen van de toetscommissie blijkt dat **niveau 6** werd behaald en dat andere aanbevelingen van de **toetscommissies** worden opgevolgd.

De opleiding werkt actief aan de leeromgeving en de evaluatiemodaliteiten. De opleiding staat open voor tips en toont verbeterpotentieel. Zo kon de commissie vaststellen dat actief aan de slag werd gegaan met de tips van de toetscommissie en uit de opleidingsevaluatie. De opleiding zet in op feedback en formatieve evaluatie. Studenten zijn tevreden over de communicatie met betrekking tot de evaluatiemodaliteiten. Er wordt gebruik gemaakt van gevarieerde didactische werkvormen.

Tips voor de toekomst

- Aandacht voor feedback is belangrijk en een positieve evolutie werd doorlopen. Het is daarbij wel noodzakelijk om de werkdruk zorgvuldig te bewaken, zodat er een meerwaarde is voor studenten en docenten.
- Self- en peerevaluatie zou meer aan bod kunnen komen.
- De commissie is van mening dat doorheen de opleiding meer kan worden ingezet op multidisciplinariteit en activerende, talentgerichte werkvormen in functie van de specifieke interesses van studenten.
- De commissie is van mening dat het aspect meertaligheid kan worden uitgebreid, bv. door vakterminologie in Engels en Frans aan te leren of door de taaltest uit te breiden naar Engels en Frans.

3-Informatie, voorzieningen en begeleiding van studenten

Kwaliteitskenmerk
De opleiding verstrekt volledige en gemakkelijk leesbare informatie over alle fasen van de studieloopbaan. Studenten vinden op het studentenportaal of de website op gepaste tijdstippen correcte en heldere informatie over o.a. de programma-opbouw, het onderwijs- en examenreglement, de studietrajectbegeleiding, de examenresultaten. Uit de opleidingsevaluatie door studenten blijkt algemene tevredenheid over de informatievoorzieningen.   Uit een beknopte beschrijving van de opleidingsspecifieke voorzieningen op het vlak van bibliotheek, ICT, infrastructuur, sociale voorzieningen blijkt dat deze makkelijke toegankelijk zijn en adequaat in relatie tot de ambities van het studiegebied en de opleiding.   De opleiding beschikt over (meet-)gegevens over studie (traject) begeleiding en in-, door- en uitstroom van studenten en heeft, waar nodig, verbeteracties geïnitieerd. Uit de opleidingsevaluatie door studenten blijkt algemene tevredenheid over de infrastructuur en begeleiding.

De beschikbare informatie voor studenten is kwalitatief, correct, duidelijk en goed onderbouwd. Studenten bevestigen de aanwezigheid van heldere informatie. Studenten zijn positief over de laagdrempelige toegankelijkheid van de docenten en appreciëren ook de ondersteuningsmogelijkheden die worden geboden, bv. tijdens de monitoraten, de voorbereiding op sollicitatiegesprekken. Tijdens het bezoek aan de leskeuken en het polyvalent lokaal kon de commissie vaststellen dat de investeringen doordacht en gepassioneerd werden ingezet. De lokalen stralen identiteit en eigenheid uit.

Tips voor de toekomst

- Het zou goed zijn om de opties met betrekking tot verder te studeren concreter uit te schrijven, bv. verwachte workload, specialisatiemogelijkheden, concrete toekomstmogelijkheden.

4-Betrokkenheid en expertise van stakeholders

Kwaliteitskenmerk

De voor de opleiding ingezette docenten bieden de studenten optimaal de mogelijkheid om leerresultaten te behalen. De CV's van het onderwijzend personeel sluiten goed aan bij de toegewezen onderwijsopdracht. Uit de studentenbevraging over het **didactisch handelen** van de docenten (BOLA's – beoordeling onderwijsleeractiviteiten) blijkt algemene tevredenheid en/of zijn **verbeteracties** geïnitieerd. Er zijn **maatregelen professionalisering** die de onderwijsontwikkeling en –innovatie in het studiegebied stimuleren.

De opleiding stimuleert **betrokkenheid** van interne en externe stakeholders, onafhankelijke peers en experts bij onderwijs en kwaliteitszorg. De opleiding biedt recente voorbeelden aan van een actieve en verankerde participatie van **studentenvertegenwoordigers**. De samenwerking tussen **werkveldvertegenwoordigers /andere partners** en de opleiding heeft een meerwaarde voor beide partijen.

Het team is samengesteld uit (gast)docenten met sterke CV's. De combinatie van docenten met werkveldervaring garandeert een goede afdekking van expertise uit het werkveld. De aandacht voor studentenbetrokkenheid is doordacht en positief en voldoet aan de verwachtingen van studenten, bv. de reflectienamiddagen. De opleiding heeft een solide basis voor samenwerking met het werkveld, o.a. resonantieraad, gastsprekers, stage- en bachelorproefbegeleiders. Er wordt aandacht besteed aan de kwaliteit van de stageplaatsen.

Tips voor de toekomst

- De commissie adviseert om blijvend aandacht te besteden aan de werkdruk. Aandacht voor het talentenverhaal bij docenten, coaching, complementair werken tussen collega's, zorgen voor elkaar en zelfzorg kunnen daarbij ondersteunen.
- De commissie ontmoette sterk gemotiveerde docenten, maar is van mening dat het teamgevoel kan versterken. Het is nodig om te bepalen waar het team 'als team' naartoe wil en prioriteiten te stellen voor de toekomst. De verbondenheid binnen het team kan verder groeien wanneer er voor de opleiding een duidelijke toekomstvisie wordt geformuleerd, die gedragen is door het ganse docententeam.
- De commissie is van mening dat er meer mogelijkheden zijn om tot win-win te komen tussen opleiding en werkveld en om de (visie over) zichtbaarheid van de opleiding in het werkveld te vergroten, bv. gebruik van lokalen door het werkveld, ter beschikking stellen van digitale bronnen voor het werkveld, organisatie van navorming (verder ontwikkelen van het concept Advanced Education) en dienstverlening.
- Het zou goed zijn om na te denken over de samenstelling van de resonantieraad, bv. meer vertegenwoordigers met betrekking tot kwaliteitszorg opnemen. Rekening houdend met het belang van multidisciplinariteit kan het interessant zijn om andere disciplines op te nemen in de resonantieraad. Wanneer het moeilijk is om het werkveld voor overleg naar de campus te brengen, kan vergaderen op locatie misschien een oplossing bieden.

5-Focusdossier: internationalisering, praktijkgericht onderzoek en dienstverlening

Kwaliteitskenmerk
De opleiding maakt een keuze over welk dossier zij wil voorleggen. In het dossier rond internationalisering toont de opleiding dat zij een internationale leeromgeving creëert. Uit het dossier rond praktijkgericht onderzoek en/of dienstverlening blijkt dat de wisselwerking tussen de opleiding en praktijkgericht onderzoek/dienstverlening een meerwaarde heeft voor beide partijen.

De commissie stelde vast dat er veel motivatie en bereidheid aanwezig is in het team om te werken aan internationalisering, praktijkgericht onderzoek en dienstverlening. De eerste initiatieven zijn binnen en lopen, maar staan nog in de kinderschoenen.

Tips voor de toekomst

- De commissie is van mening dat het nodig is om de visie met betrekking tot deze drie aspecten verder uit te bouwen en meer te profileren naar buiten toe. De opleiding dient vooruit te denken en aan de buitenwereld duidelijk te tonen waar ze naartoe wil op dit vlak, wat de meerwaarde is. Om de zichtbaarheid te verhogen zou de opleiding haar maatschappelijke rol meer proactief kunnen uitspelen.
- De aandacht voor diversiteit, multiculturaliteit en meertaligheid kan sterker en meer uitgediept een plaats krijgen in de opleiding.
- Indien er een duidelijke visie is voor de ganse opleiding kan er meer gebalanceerd omgegaan worden met het aantal uren en inzet die in deze drie aspecten worden geïnvesteerd. Een duidelijke afbakening zal ook helpen naar het bewaken van de eigen grenzen bij de docenten, zodanig dat de werkdruk kan beperkt worden.

6-Algemeen

De commissie wil de opleiding een pluim geven omdat het duidelijk is dat de studenten graag in de opleiding zijn. De commissie kon vaststellen dat studenten goed en van nabij worden opgevolgd. Er is een grote openheid naar de studenten toe. Studenten worden ook uitdrukkelijk betrokken bij de kwaliteit van de opleiding, ze kunnen feedback geven en er wordt naar hen geluisterd. Studenten beseffen dat en drukken hun appreciatie hiervoor uit.

Ten slotte wil de commissie de opleiding uitdagen met de vraag om na te denken over waar het team, doordacht en gedragen, binnen vijf jaar wil staan en waarom ze daar willen staan. Om dat te kunnen bepalen is het nodig om duidelijke prioriteiten te stellen en een plan van aanpak op te maken.

3. Bijlage - Verslag van het groepsgesprek

Na verwelkoming van de vertegenwoordigers van de opleiding door de voorzitter, wordt de bedoeling van het groepsgesprek kort toegelicht. Tijdens het gesprek zullen de commissieleden een aantal thema's aanhalen waarbij ze, na de deskresearch en speeddating, nog verdere verdieping of verduidelijking nodig hebben.

Op de vraag hoe de opleiding zich **profileert ten opzichte van andere opleidingen** voedings- en dieetkunde (VDK), wordt verduidelijkt dat de opleiding VDK aan Odisee een brede opleiding is die niet zuiver gericht is op het klinische domein. Afgestudeerden kunnen tewerkgesteld worden als klinisch diëtist, maar kunnen ook terecht in een grootkeuken, in de kwaliteitszorg, in de voedingsindustrie. De aandacht die de opleiding heeft voor talent, coaching en motivatietechnieken is belangrijk voor het werkveld. De keuze om te blijven inzetten op kwaliteitszorg is belangrijk omwille van de afzetmarkt. In het kader van het talentverhaal kiest de opleiding voor een persoonlijke aanpak, begeleiding in dichte relatie met de student. De aanwezige studenten beamen dit. De gesprekken met de P&P-coach zijn een persoonlijk moment van bezinning en dat brengt op voor de studenten omdat hun talenten zo naar voor komen. Het zijn echte gesprekken en geen examens. In het eerste jaar hebben studenten 10 uren vrije invulling die ze kunnen vormgeven volgens eigen interesse en automatisch ontstaat er zo een koppeling met de talenten. Naar aanleiding van de werkveldinitiatie komen er spontane reacties, feedback van studenten en vragen naar meer informatie over bepaalde thema's of sprekers. De opleiding profileert zich ook door middel van het HAO¹ in avondonderwijs. Ook in andere hogescholen wordt HAO aangeboden, maar Odisee is de enige hogeschool waar alle labo's 's avonds plaatsvinden. De aanwezige HAO-student beaamt dat dit voor veel HAO-studenten een belangrijk element is in de keuze voor Odisee. Ten slotte wordt de begeleiding bij de overgang van secundair naar hoger onderwijs aangehaald als een element van profilering, bv. instapcursus, monitoraten, P&P-leerlijn.

Doorheen de opleiding, en in het bijzonder in de P&P-leerlijn, leren studenten waar ze sterk in zijn en daardoor kunnen ze zich later **profilieren in het werkveld**, ook ten opzichte van andere professionals op de werkvloer. De aanwezige alumnus geeft aan dat de aandacht voor talenten en de sollicitatietraining hierin een belangrijke ondersteuning bieden. Afgestudeerden hebben daardoor bijvoorbeeld minder stress bij sollicitaties. Ze weten immers vooraf wat ze goed en minder goed zullen kunnen in het werkveld en welke hun talenten zijn.

De opleiding (en het werkveld) heeft te kampen met '**nestbevuiling**' en daarom is het belangrijk dat afgestudeerden VDK hun sterktes goed kennen en hun territorium kunnen verdedigen. Hierbij wordt aangegeven dat een afgestudeerde VDK altijd werkt op basis van wetenschappelijke kennis. Bovendien zijn de afgestudeerden geoefend in coaching, begeleiding en werken ze niet alleen op het klinische vlak maar kunnen ze werken op vier terreinen. In de wetenschappelijke leerlijn worden studenten getraind in het gebruik van de wetenschappelijke onderbouw voor hun discipline. Studenten worden op verschillende manieren voorbereid op het **zich in de markt zetten** in vergelijking met bijvoorbeeld voedingsconsulenten. Tijdens het gesprek worden hiervan enkele voorbeelden gegeven: keuzevak ondernemen, een netwerk opbouwen en 'over het muurtje' kijken in functie van samenwerking, voorbeeldfunctie van de docenten met het oog op de vorming van de

---

¹ HAO = Hoger Afstandsonderwijs

beroepsidentiteit als afgestudeerde diëtist, gebruik van richtlijnen en wetenschappelijk onderbouwde informatie, zelfstandige diëtisten komen spreken voor eerstejaarsstudenten, enz.

Naast de wens om een brede opleiding aan te bieden en in te zetten op talenten, wordt door studenten regelmatig de vraag gesteld naar meer mogelijkheden om te **specialiseren**, bijvoorbeeld door middel van keuzevakken. De opleiding is zich hiervan bewust en denkt hierover na. De mogelijkheid om keuzes aan te bieden moet afgewogen worden tegen de noodzaak om te voldoen aan de vereisten van het KB. Er wordt wel nagedacht over mogelijkheden, bv. meer aandacht voor preventie of kwaliteitszorg in het 3de jaar. In overleg met de studenten in het kernteam wordt bekeken of het mogelijk is om te schuiven met studiepunten. In het verleden werd dit al gedaan door het aantal studiepunten voor anatomie te verminderen. Er wordt ook nagedacht over de mogelijkheid om vervolgopleidingen op de campus aan te bieden, bv. over kwaliteitszorg, beweging. Een andere optie is het volgen van keuzevakken bij andere opleidingen van Odisee. Studenten die op buitenlandse stage gaan nemen het opleidingsonderdeel BEVOS op (Buiten Europa Voorbereid Op Stage).

Op de vraag of in de opleiding, naast de focus op mens en voeding, ook aandacht wordt besteed aan een **holistische benadering**, worden een aantal voorbeelden gegeven. Zo wordt in casuïstiek en psychologie aandacht besteed aan de vraag 'waarom slaagt een patiënt er niet in een dieet vol te houden?'. Ook in opdrachten in het kader van P&P wordt het totaalplaatje bekeken. De bewegingsdriehoek werd geïntegreerd in de TACO ² -driedaagse. Hierbij wordt echter ook opgemerkt dat de opleiding zelf niet aan 'nestbevuiling' wil doen door bijvoorbeeld de focus meer te leggen op beweging. Dit behoort tot het domein van andere disciplines en de rol van de diëtist is op dat vlak beperkt. Het is wel belangrijk om als diëtist alert te zijn en eventueel door te verwijzen. Multidisciplinair samenwerken is belangrijk en het werkveld wordt ook meer en meer zo georganiseerd, bv. in groepspraktijken met verschillende disciplines. De basisinformatie in verband met voeding en beweging wordt wel meegegeven in de opleiding. Het opzetten van intensieve sportbegeleiding is niet de taak van de diëtist maar van een andere professional. Met het oog op de holistische benadering is het ook belangrijk dat de studenten de grenzen van het eigen beroep leren kennen en weten waar de eigen taak als diëtist stopt. Studenten worden gestimuleerd om tijdens hun stage wel aandacht te hebben voor hoe andere disciplines naar de patiënt kijken. Studenten leren tijdens de opleiding hoe ver ze zelf kunnen gaan met betrekking tot sport en beweging. Zo wordt er een casus besproken in samenwerking met een specialist en gebeurt er uitwisseling met de sportdiëtist van een wielerploeg. Studenten weten ook wat en waar ze eventueel kunnen verder studeren in verband met deze materie. Er werden ook contacten gelegd met de lerarenopleiding lichamelijke opvoeding van Odisee met het oog op mogelijke samenwerking en uitwisseling.

De vraag wordt gesteld op welke manier gegarandeerd wordt dat ook minder assertieve studenten voldoende gebruik maken van het **aanbod aan begeleiding**. Alle studenten hebben een coach met wie ze tweemaal per jaar een gesprek voeren. Thema's kunnen zowel aangebracht worden door de student als door de coach. Eerstejaarsstudenten kunnen bij de eerstejaarscoördinator terecht voor advies. Naast de individuele gesprekken zijn er ook gesprekken in kleine groep. Moeilijkheden kunnen tijdens beide gesprekken aan bod komen en er wordt ingepikt op de reflectieverslagen. Studenten geven aan dat het een intensief traject is maar dat ze er wel veel aan hebben. De veiligheid is er om tijdens de persoonlijke begeleiding in te gaan op wat goed lukt en wat misloopt. Verder

---

² Project rond communicatie en coaching

kunnen studenten ook deelnemen aan trainingen die worden georganiseerd door STUVO, bv. faalangsttraining.

Studenten zijn aan het einde van de opleiding assertief en ondernemend genoeg om zich te **positioneren ten opzichte van andere disciplines** in het werkveld. Tijdens een gesprek met studenten van andere opleidingen uit studiegebied Gezondheidszorg aan Odisee leren studenten voor hun discipline op te komen en standpunten in te nemen. Tijdens de klinische stage is deelname aan multidisciplinair overleg verplicht. Verder oefenen studenten ook in presenteren (Nederlands en Engels), casussen met bv. 'lastige' patiënten, sollicitatietraining, over de studie/job vertellen in kader van beroepsidentiteit, open consultaties, enz. Alles gebeurt stap voor stap. Zo wordt voor consultaties eerst geoefend tussen studenten onderling, vervolgens met een bekend persoon en ten slotte met onbekenden. Presenteren wordt eerst geoefend in kleine groep en vervolgens voor grotere groepen, eerst in het Nederlands en dan pas in het Engels.

De bezorgdheid wordt geuit over de **draagkracht, workload** voor docenten. Het team is zich hiervan bewust en er wordt nagedacht over manieren om meer los te laten zonder daarbij in te boeten aan kwaliteit. De lat wordt immers hoog gelegd en de wil om alles goed te doen is sterk aanwezig. Het item werd al besproken, maar er zijn nog geen concrete acties ondernomen. Naar aanleiding van een enquête over psychosociaal welbevinden wordt door een werkgroep een actieplan opgesteld voor Odisee. Er wordt ook opgemerkt dat de personeelsomkadering voor de opleiding VDK genivelleerd is in vergelijking met andere opleidingen. Er is meer omkadering dan vijf jaar geleden, maar het aantal personeelsleden is nog altijd laag in vergelijking met andere opleidingen in het studiegebied Gezondheidszorg. Er wordt gehoopt op een uitbreiding met 0,5 of 1 VTE in de volgende budgetronde. Ook acties van bovenuit naar de opleiding toe zijn aangewezen, bv. coachingstraject met betrekking tot zelfzorg. Een aantal aspecten in de opleiding zijn heel arbeidsintensief, bv. het geven van summatieve en formatieve feedback bij de filmpjes die studenten maken van consultaties. Studenten moeten ook zichzelf evalueren en bekijken elkaars filmpjes in het kader van peerassessment.

Internationalisering wordt volop uitgebouwd in de opleiding. Er wordt naar gestreefd voor alle studenten een kwalitatieve stageplaats te vinden in het buitenland. Stageplaatsen worden o.a. gezocht door studenten, via de centrale dienst DIRO, op basis van vroegere ervaringen. Er werden recent een aantal nieuwe stageplaatsen gevonden, o.a. in Nederland en Benin, ook plaatsen waar onderzoek wordt uitgevoerd. De ankerpersoon internationalisering is op bezoek geweest bij nieuwe stageplaatsen in Suriname en Oostenrijk. Tijdens het bezoek worden dan concrete afspraken gemaakt aan de hand van het stagevademeccum. Bedoeling is netwerken te versterken en te komen tot een win-win voor beide partijen. Ook voor studenten die niet op buitenlandse stage gaan, is internationalisering belangrijk onder de vorm van internationalisation@home, bijvoorbeeld in de opleidingsonderdelen of via deelname aan een congres. Vertaling in de opleiding kan door in bepaalde opleidingsonderdelen een internationaal perspectief te steken, bv. voedingsvoorlichtingsmodellen. Studenten die op buitenlandse stage gaan, geven een presentatie aan de andere studenten. Soms kan specifieke input gegeven worden voor bepaalde casussen, bv. over HIV na stage in Zuid-Afrika.

Het is eerder moeilijk om het **werkveld** te bereiken, te motiveren om mee te werken. Intensievere samenwerking zou nog gerealiseerd kunnen worden in verband met navormingen. De tijdsinvestering van de opleiding zou zo kunnen verminderen en het werkveld krijgt een platform. Andere mogelijkheden zijn gastsprekers en de vertegenwoordiging van docenten in verschillende raden. Bedrijven zijn wel vragende partij en zoekend met het oog op samenwerking. Op dat vlak zijn er nog groeikansen.

Externe reflectie Voedings- en dieetkunde

Het is sterk dat een aantal docenten veel **werkervaring** hebben en/of nog in de praktijk staan. De combinatie is zwaar voor deze docenten, maar er wordt wel naar gestreefd binnen de opleiding. Voor de labo's die 's avonds worden gegeven aan de HAO-studenten wordt gerekend op de goodwill van een aantal docenten. In de mate van het mogelijke wordt dan wel gezorgd voor een optimale afstemming tussen het uurrooster voor 's avonds en dat van overdag.

Tijdens een afsluitende ronde wordt de vraag gesteld wat de aanwezigen graag **meer en/of minder** zouden willen voor de opleiding.

TEAM

- Meer tijd voor persoonlijke bijscholingen
- Meer tijd voor coaching als opleidingshoofd
- Meer tijd om te coachen tijdens de labo's
- Ruimte om meer interdisciplinair samen te werken, bv. onderzoek, voortgezette opleidingen
- Meer humor ter preventie van burn-out
- Meer samenwerking met collega's, ook informeel
- Meer technische ondersteuning, bv. ter beschikking stellen van sjablonen
- Meer humor
- Meer inzetten op talenten van docenten en zorgen dat die talenten ook bij de andere docenten gekend zijn
- Meer duidelijkheid over wat je waar moet zoeken
- Meer durven loslaten, meer exploreren, meer experimenteren, meer inspelen op tendensen, zich als opleiding vrijer durven bewegen

- Minder stress en deadlines maar een normaal werktempo
- Minder administratie, papierwerk zou meer tijd geven voor de kerntaak
- Minder mails (studenten zijn erg assertief wat betreft het versturen van mails aan docenten)
- Minder vergaderen en administratieve last. Nagaan of elke vergadering zinvol en nodig is
- Minder administratie. Formulieren en procedures veranderen te vaak.

STUDENTEN

- Meer specialisatie
- Meer integratie
- Meer mondelinge feedback
- Iets minder is niet nodig, alles is goed uitgebalanceerd

- Minder taken en meer bewaken van de verhouding kwaliteit - kwantiteit

ALUMNI

- Minder aanwezigheid voor studenten en meer zelfstandigheid
- Naar de mogelijkheid van een extra jaar na de opleiding (in plaats van drie jaar verder studeren met schakeljaar en twee masterjaren)